

Szentendrei Református Hírlevél - megjelenik negyedévente

Újbor ünnepe előtt

"Itt van az ősz, itt van újra..." - mondja a költő, és a szeptemberi bágyadt napsütésben iskolások csapatainak friss hangja tölti be délidőben a város utcáit. Az ember elmerenghet a múlandóság titkain: mi megyünk s mások állnak a helyünkre. De már ott a kapu előtt a szüretes október, halványuló ég-kékjével és aranyló fürtjeivel, amikor a diót leverik a fáról és a kiperéselt szőlő mustos illata járja be a présházak közt a domb-oldalakat.

Megindítja a szívet a változtathatatlanság bizonyosság - hát íme, valóban suhannak az évek. Ám az ünnepek, ezek a hű örök, állnak a helyükön és intenek: megint egy mér földkőhöz értél, ébredj dolgaidra! Mint a szélalmok, hasonlatosak az ünnepek egymáshoz, mégis mind más is egy kicsit. Vitorlájuk messze látszik, s ha az elidegenedés, meg az úgynevezett fejlődés ki is kezdte őket, s kerekeik ritkán csikordulnak, ha egyáltalán, mégis egy másik s mindenképpen jobb világ hírnökei ők. Újbor bibliai hálaadó ünnepéből mára jószívről csak a szüreti sokadalom maradt - talán a családi kirándulás, skanzen-nézés, kürtős kalács. Pedig a szőlő a legrégebben termesztett kultúrnövényünk egyike a búza és a rizs mellett, vagyis egyidős az emberiséggel. Mint a kenyér, amely nap, mint nap ott van asztalunkon, meg a bor, amely az ünnepet ünneppé teszi. Urunk Jézus az őt miköztünk megjelenítő úrvacsora elementumának szánta, vagyis a létező legmagasabbra emelte a bor poharát. Velem s az éggel kössön egybe beneteket, ha rám emlékezve ürítitek e pohárt - így szólott övéhez.

Nekünk így s ezért ünnep a szüretért való hálaadás napja: az ő parancsának engedelmeskedve.

A görögök is ünnepelték, tán gyakrabban és mámorosabban is, mint kellett volna, s az önfeledtség ünnepeként áldozták. Az ő Dionüoszuk a törvény és a mérték urával, Apolló napistennel vetekedő istenségnek számított, s akadt neki elegendő követője akkor és azóta is, akik - a mérték feledve - egészen a mámor mélységeinek áldozták útjukat, s beleveszték.

Amikor azonban Jézus kezében a bor poharát látjuk, az ő szava a legnagyobbra, az emlékezésre int: szövetségi hűség, áldozat - ezekről elmélkedjétek, s ha így isszátok, sosem fog elveszni a mérték.

"S mikor a bor-változtatásnál / vacsorájuknál egymás mellett ültének, / szólott az Úr, emelkedett / lélekkel s bízvást sejtve, a halálról s a végső szeretetről. / De jóságát nem érhették utol / szavai, s akkor se, mikor / vigasztalni akarta a haragvó földi világot."

(Hölderlin: Patmosz, ford. Bernáth István)

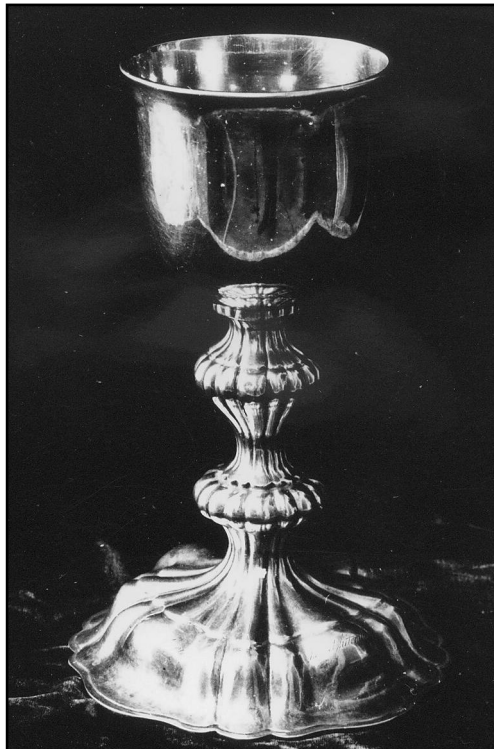
A régi ember nem bízhatott az ivóvízben. Fertőzések, láthatatlan kórokozók laktak még a friss patakvizben is, kellett a fertőtlenítés, s a bor ezt is szolgálta. Aztán illó olajjaival, kivált, a nemes, jó bor valóban a belső szervek egészségét ápolta. A Vinum Tokajense Passum pedig, "a királyok bora és a borok királya" egyenest a patikárius tékáján állott a gyengélkedő beteg áldásos megsegítésére, s orvosi recipére ihatták az invalidusok.

A szentendrei Református Gimnázium Áprily-termében, amely köznapokon ebédlő gyanánt szolgál a diákság s a tanárok számára, a padló kövezése közepén nyolcágú Kálvin-csillagot formáz, amelyből búzakalászok és szőlőfürtök ágaznak ki, minden nap emlékeztetve, mit jelent Isten országában az evés és ivás. Az úrvacsora falatnyi kenyere és korty bora ugyanis mindig elegendő erőt ad a hívőnek arra, hogy a vándor élete egyik szélalmától a másikig eljuthasson.

A reformáció napja, október 31. pedig, mint ikerünnep - amely október utolsó vasárnapjához olyan közel áll - azt példázza, hogy a történelem évszázadai közt is

támadhat frissen pezsgő, gyöngyöző új bor, amely illatával a régit, az ő bort idézi, de csillogó színével, erejével és zamatával a mait adja kezünkbe. Így legyen!

Dr. P. Tóth Béla
lelképásztor

Gyülekezetünk ezüst
úrvacsorai kelyhe 1855-ből

" Az pedig az örök élet, hogy megismerjenek téged, az egyedül igaz Istent és akit elküldtél, a Jézus Krisztust. "
(Jn.17,3)

Szeretethíd

A Magyar Református Szeretetszolgálat 2009-ben indította el "Szeretethíd - Református Önkéntes Nap" elnevezésű program-sorozatát. Az idei - május 21-22-én megrendezésre került - önkéntes napokra több mint 7000 ember jelentkezett, mivel a magyar reformátusság 2009-es Kárpát-medencei egyesülése következtében idén már a határainkon túl élő magyarokra is kiterjedt a szervezés.

Sőt, ahogyan azt a szeretetszolgálat honlapjáról (www.szeretethid.jobbadni.hu) tudhatjuk, ebben az évben már az Egyesült Államokból is regisztráltak magyar református testvérek. A mi gimnazistáink közül majdnem 50-en vettek részt 21-én, azaz pénteken - természetesen iskolaidőn túl - valamilyen szeretetszolgálati tevékenységben. Három csoportba lehetett jelentkezniük, részt vehettek szemétszedésen, óvodásokkal való foglalkozáson, de segíthettek a helyi hajléktalanszállón is. Önkéntes nap lévén, nem akartuk a diákokat túlzottan unszolni, csupán az egyik hétkezdő áhítaton hirdettük ki a jelentkezés lehetőségét és a legnagyobb meglepetésünkre 63-an jelentkeztek, amiből aztán a nagy napra körülbelül 50-en maradtak.

A legnagyobb testi-lelki megterhelésnek azok voltak kitéve, akik a hajléktalanszállón segítettek. Volt aki egy-egy elesett sorsú embernek a haját, vagy épp a körmeit vágta le, de adományba kapott matracot és ruhászsákot is cipeltek. Ami azonban még ezektől is nehezebb volt: láttak részegen, vagy éppen bedrogozva a szállóra érkező, már huszonévesen hajléktalanná vált fiatalokat, és állás nélküli, gyermekeiket egyedül nevelő, ezért ételcsomagra szoruló könnyes szemű édesanyákat. Talán ezen a helyszínen okultak legtöbbet a diákjaink.

Mivel a 2009-2010-es tanév végéig tetőtéri kápolnánk még nem készült el - minden tanítási hét kezdetén és ünnepségeink alkalmával nagyon sokat használtuk a Református Gimnázium és a templom közötti útszakaszt, ésszerűnek tűnt, hogy szemétszedési akciónk helyszíne ez legyen. A nem túl csábító feladat ellenére ebbe a csoportba is jöttek jelentkezők, méghozzá nagyon ügyes jelentkezők, ugyanis egy óra alatt végeztek is a feladattal. Sőt, azt is meg kell említsük, hogy ők a szolgálatukhoz még egy látványos égi segítséget is kaptak, ugyanis ahogyan befejezték a szemét zsákokba gyűjtését, frissítő, tisztító esőt kapott a szépen megtisztított útszakasz.

Egyházközségünk óvónői az első évben nagyon sok szabadidejüket áldozták fel a református újítások zökkenőmentes bevezetése érdekében. Minden héten - munkaidejükön túl - hitmélyítő és szakmai bibliaórákon vettek részt. Gyermekek számára megtanítható imádságokat, vallásos témájú gyermekdalokat és játékokat tanultak meg és vezettek be a gyermekek hétköznapi életvitelébe. Nagyon nagy munkát végeztek, ezért gondoltuk, hogy a Szeretethíd harmadik helyszíne csakis óvodánk lehet. Jól gondoltuk! Sok teendő akadt az óvodában és annak kertjében is, amit a segítők ügyesen elvégeztek.

Az egész napra nézve köszönetet szeretnénk mondani mindazoknak, akik részt vettek a programon. A diákoknak, akik elvégezték a feladatokat, a tanároknak, akik segítettek a lebonyolításban, legfőképpen pedig Istenünknek, aki a szeretetet adta a szívünkbe, amely valóban képes hidat verni diák és hajléktalan, diák és egy várost tisztán tartani próbáló önkormányzat, valamint diák és pici református gyermekek és szorgalmas óvónők között.

Istené a dicsőség - Soli Deo Gloria!

Németh Ildikó bl.

(Beosztott lelkészünk januárra várható születe miatt szeptember 1-től átadta szolgálatát új segédlelkészünknek, Lovadi Istvánnak, akit következő számunkban mutatunk majd be. Mindkettőjükre szeretettel gondolunk! A szerk.)

Építkezéseink a templom körül

Gimnáziumunk befejezett és óvodánk készülő nagy beruházásai mellett - melyekről más írásokban részletesen beszámolunk - két felújításra tudunk, ill. tudunk sort keríteni a templomunk körül is. Az egyik, a gyülekezeti terem felújítása már elkészült, az eredményt sokan látták is. Kicseréltettük a régi gázkazánt és bojler energiatakarékos kombi készülékre, amelyik a gyülekezeti terem is el tudja látni fűtéssel, és így ki tudtuk váltani a terem gazdaságtalan, előregedett gázkonvektorait korszerű radiátorokkal. A korszerű, energiatakarékos radiátorok ugyan jelentős beruházási költséggel jártak, de maga a fűtés sokkal kevesebb gázt fog fogyasztani, így a ráfordítás hamar megtérül, sőt, egy idő után kifejezetten csökkenteni majd éves energiaköltségeinket. Levettük a folyton málló, évszázados vakolatot, és a falakra a vizesedésnek ellenálló, jól szellőző ún. szárító vakolat került. A valamivel több mint 3 millió forint költségű felújítást festés és a műanyagpadló kicserélése tette teljessé.

A másik építési munkát, amelyikhez várhatóan éppen a Kehely őszi megjelenésekor kezdünk majd hozzá, az tette lehetővé, hogy a város önkormányzatának egyházi létesítmények felújítására kiírt pályázatán 1,1 millió forint támogatást nyertünk a templomunk Rákóczi utcai kerítésének utcai felújítására. A munkálatok elvégzésére négy kivitelezőtől kértünk ajánlatot, így sikerült olyan árat elérni, amelyikhez csak két-háromszázezer forint saját erővel kell kiegészíteni az elnyert támogatást. Ide is szárító vakolat kerül, így remélhetőleg templomunk utcai kökerítésének vakolata sem fog évenként újra és újra omladozni.

Itt köszönjük meg azoknak a testvéreknek a szolgálatát, akik a gyülekezeti terem és az utcai kerítésünk felújításának munkálataiban önzetlen szolgálatukkal segítettek szervezéssel, koordinálással, műszaki ellenőrzéssel és takarítással.

Sikolya Zsolt
gondnok

Öttemplom séta

Kevés kisváros dicsekedhet kilenc templommal. Szentendre fölét öt felekezet nyolc templomának tornya magasodik.

A XVII. század végén a török elől menekülő szerbek, bolgárok, görögök a Dunán hajóztak föl és császári engedéllyel telepedtek meg az akkoriban elnéptelenedő Szentendrén. Hét külön közösséget alkottak, s mind a hét épített magának templomot. Így történhetett, hogy a "Szentendre éjjel-nappal" rendezvénysorozat részeként tartott sétán meglátogatott öt templomból három egykor a szerbeké volt. A Preobrazsenszka még ma is az. Nevét arról a boszniai helységről kapta, ahonnan építetői érkeztek. A mi református templomunk régi szerb neve Opovacska volt, az egykor azt építő opováci szerbekre utalva, de 1913-ban megvásárolta és kitatarozta az elhagyott, romos templomot egyházközösségünk, azóta református templom. A látogatók nálunk ajándék, nyomtatott ígéhírdetéseket vihettek magukkal az elhangzott templomtörténeti és gyülekezeti ismertető után.

Sétánkat a város legkisebb gyülekezeténél, az evangélikusoknál kezdtük, akiknek temploma a legfiatalabb: 2004-ben szentelték fel. "Legek" után a katolikusok látták vendégül az igen népesre duzzadt társaságot a Péter- Pál templomban, ahol Blankenstein plébános úr színes és izgalmas kalauza után Tasi Gergő orgonajátékában gyönyörködhattunk.

A szervező, Sólyomné Gyürk Dorottya (képünkön középen) saját készítésű mézeskalács Péter-Pál templomocskákkal lepte meg a résztvevőket, ami hatalmas kosár édességet jelentett. Köszönet a rendkívül kedves gesztusért.

Bizony, a baptisták kedves agapéja, szeretetvendégsége szokatlan volt néhány hitbéli dologban (még) járatlan érdeklődőnek.

Jámbor

A kiadványunkban megjelenő cikkek, írások nem feltétlenül fedik mindenben a szerkesztőség véleményét, hanem elsősorban azok szerzőinek gondolatait tükrözik.

Szentendrei Református Hírlévi

Kiadja: az egyházközösség - **Cím:** 2000 Szentendre Rákóczi út 14.
Telefon: 06 26 310-524 - **Felelős kiadó:** dr. P. Tóth Béla lelkipásztor
Főszerkesztő: Jámborné Benkei Ildikó (E-mail: jambor@limar.hu)
Olvasószerkesztő: Sikolya Zsolt gondnok, (zsolt.sikolya@gmail.com)
Tördelő: Fazekas Andrea **Nyomtatás:** Kádár Péter

A magyarországi Református Egyház legrangosabb pedagógiai díjával, a Makkai Sándor díjjal tüntették ki dr. P. Tóth Béláné ny. gimnáziumi igazgatónk, amit a Kárpát medencei református iskolák országos tanévnyitóján, augusztus 28-án Miskolcon adott át Bölcseki Gusztáv, a zsinat lelkes elnöke.

Istentiszteleti és egyéb alkalmaink

Gyülekezeti istentisztelet: vasárnap de. 8 és 10 óraker
 Gyermek-istentisztelet (és megőrzés 3 éves kortól):
 vasárnap de. 10 óraker

Bibliaóra: csütörtök de. 1/2 9 óraker és este 7 óraker
 Asszonykör: hó első péntek du. 5 óraker

Ifjúsági bibliakör: pénteken du. 6 óraker

Énekkari próba: vasárnap de. 9 óraker

Konfirmációi óra I. éveseknek : kedd du. 3. óraker

II. éveseknek: kedd du. 4 óraker

Felnőtt konfirmáció : kedd este 8 óraker

Hittanórák: központi iskolák 3-5.oszt.: csütörtök 3 óraker,
 1-2.oszt.: csüt. 4 óraker

Barcsay Iskolában: kedd du. 1/2 2 óraker

Izbégyi Iskolában: szerdán du. 1/4 5 óraker

Úrvacsorai bűnbánati alkalmak: karácsony és húsvét egész héten, többi ünnepek előtt szerdától péntekig este 7 óraker, karácsony előtt 6 óraker

Minden hónap utolsó vasárnapján fél 12-kor ref. istentisztelet van a **piilisszentlászlói** rk. kápolnában

Reformáció emlékűnepe: okt. 31. vas. du. 6 ó. ref. templomban, ökumenikus úrvacsorával

“Aki győz örökségűl nyer mindent, és annak Istene leszek, és az fiam lesz nékem.”

(Jel. 21,7)

Kápolnaszentelés és tornacsarnok-avatás a Református Gimnáziumban

Szeptember 18-án a 134. zsoltár dallamára a környékbeli gyülekezetek lelkészei és meghívott egyházi vezetők ünnepélyes bevonulásával vette kezdetét a Református Gimnázium immár tizenhárom esztendeje tartó építkezési munkálatait jelképesen is lezáró kápolna szentelés, és az uniós forrásból elkészült tornacsarnok avatása.

"Az új generációban látjuk reményünket, hogy az ország, ahol élünk, magára talál, és a ma fiataljainak sikerül majd egy jobb hazát felépíteni. Ezért az evangélium indítására úgy döntöttünk, hogy életünk legjobb erőit a közösség megteremtésére és építésére fordítjuk. Ennek szenteltük életünket, és bár a falak épülése önmagában mindig csak a kereteket teremti meg egy élő közösség számára - templomban és iskolában egyaránt -, mégis végtelen hála és öröm látni, hogy nem volt hiábavaló az igyekezetünk. - köszöntötte az egybegyűlteket dr. P. Tóth Béla, gyülekezetünk lelkésze a gimnázium most megépült kápolnatermében. - Keressétek először Istennek országát, és az ő igazságát; és ezek mind megadatnak néktek. - szól az írás. Ahol az Örökkévaló őszinte keresése, és a nála megtalált igazság megvalósítása áll a rangsor elején, ott csodálatos módon minden szükséges dolog megadatik. Mi ezt tapasztaltuk meg az elmúlt húsz évben, és dicsőítjük mennyei Atyánkat érte!"- tette hozzá a lelképásztor.

A most megépült több mint 450 férőhelyes, speciális akusztikus burkolatú terem nemcsak a hétkezdő áhítatok és iskolai ünnepek gyönyörű helyszíne lesz, hanem különleges adottságainak köszönhetően hangversenyek megrendezésére is alkalmas, ahogy ezt a Szentendrei Református kórus által előadott Goudimel-zsoltár, valamint Bársony László és Bársony Péter nagyszerű brácsajátéka is igazolta. A kápolnaterem városra néző frontján pedig a csodálatos kilátás "megőrzésére" üveg panorámafal készült, amelyet Deim Pál festőművész Pünkösdi lángnyelvek című ólomüveg ablaka ékesít.

A kápolna felszentelését Peterdi Dániel, egyházkerületi főjegyző, a gimnázium udvaráról felhangzó gyönyörű harangszó kíséretében az iskola saját harangjának felszentelését pedig Fónagy Miklós, az északpesti egyházmezge korábbi esperese végezte.

"Az Önök gimnáziumának neve és szolgálata jól ismert: komoly, országos eredmények jelzik az itt folyó munka lelki és szellemi értelemben egyaránt magas színvonalát. - mondta köszöntőjében Szászfalvi László, egyházi, nemzetiségi és civil társadalmi kapcsolatokért felelős államtitkár. - Az erős elhatározás, az építeni akaró hit és áldozatkész szeretet jól példázza a református iskolák áldott és áldó nemzetépítő fontosságát, az alkalmatlan idők próbatételeinek kiállását és Isten kegyelmének azt a jelenlétét, amely újra és újra "ajtókat nyit" a hűséges, tehetséges és elkötelezett szolgák előtt. Az államtitkár hangsúlyozta a magyar reformátusságnak a nemzeti megmaradás és ezen belül is az anyanyelvi közoktatás, valamint a közösségépítés területén végzett szolgálatának jelentőségét is. "Sok-sok próba ellenére mindig volt magyar református újrakezdés és református nemzetépítés hitben, szeretetben és reménységben. Hisszük: újra eljött annak az ideje, hogy a református egyháznak ez a hagyománya olyan alap és erőforrás legyen, amelyet a kormány, a társadalom és az egész nemzet őszinte partnerként igényelni, befogadni és támogatni fog."- tette hozzá az államtitkár. A díszudvar átadásával folytatódó ünnepség során felavatásra került Farkas Ádám szobrászművész "Univerzum" című díszkútja, valamint az iskola napórája, amelyet Csuka Tamás nyugalmazott tábori püspök szentelt fel.

A tornaterem-avatás Händel Halleluja című művének nagyszerű előadásával kezdődött, amelyet Bokorné Forró Ágnes vezényletével az egyesített Református Kórus és Kamarazenekar előadásában élvezhetett a több száz fős közönség. Az építkezés történetének képes beszámolóját követően pedig Földi János, a gimnázium igazgatója vehette át az új termék kulcsát az építető egyházközség lelkésztől. A 250 millió forintos európai uniós projekt zárásaként most átadott 542 m²-es akadálymentesített tornacsarnok a környezetvédelem és az energiatakarékosság figyelembe vételével, rendkívül korszerű fűtési és világítási rendszerrel épült meg. Mivel az intézmény sportoktatásra alkalmas eszközök beszerzésén túl speciális mozgásfejlesztő eszközök vásárlását is megpályázta, így nemcsak a gimnázium diákjainak magas szintű testnevelés-oktatására, hanem sportegyesületekkel való együttműködésre, iskolák közötti sportesemények megrendezésére, sőt sérült gyermekek mozgásfejlesztésére is lehetőséget nyújt majd. A tornacsarnok színpadának, hang-és fénytechnikájának, speciális mobil padlóburkolati elemeinek, valamint emeleti lelátójának köszönhetően magas színvonalú kulturális eseményeknek is otthont adhat. Ahogyan azt a Török Levente előadásában elhangzott nagyszerű Debussy-prelűd, valamint az iskola diákjainak látványos, fénytechnikai elemekkel fűszerezett "igazi" színpadi produkciói is bizonyították, amelyeket Fazekas Andrea és Köck Gábor testnevelő tanárok a régi alagsori és folyosói tornaórák videó-anyagából készített visszaemlékezései színesítették. A jeles nap emlékezetére pedig dr. Dietz Ferenc, Szentendre város polgármestere nyújtotta át Vetró András kézdivásárhelyi szobrászművész Barcsayt ábrázoló domborművét a gimnázium vezetőinek.

Emlékeztető

"Áldott a férfi, aki az Úrban bíz, és akinek bizodalma az Úr, mert olyan lesz, mint a víz mellé ültetett fa." (Jer 17,17-18)

A kommunista uralom által elvett egykori polgári iskolánkat az 1991-es törvényi rendezés után visszaigényeltük, de mivel az eredeti tulajdonviszonyokat nem lehetett helyreállítani, 1996-ban csereingatlanként kaptuk meg az önkormányzattól a tűzoltóság egykori épületét. Az épület állagmegóvási, majd átépítési és bővítési munkái 1997-től 2010-ig tartottak. Így vált lehetővé, hogy az épületben 1999-től felmenő rendszerben 8 + 4 osztályos tagozatokkal református gimnázium jöhessen létre és folyamatosan működhessen, 1999-től 2009-ig dr. P. Tóth Béláné, 2009-től pedig Földi János igazgatósága alatt.

Az eredeti, 883 m² hasznos alapterületű épületet az egyházközségnek a főfalak megtartásán kívül minden részében át kellett építtetnie és statikailag meg kellett erősíteni. Az épület tetőzetének lecserélésével beépítettük a 733 m² alapterületű tetőtérrel, ahol kétszintes könyvtár, 335 m²-es kápolna és további tanteremek kaptak helyet. A bővítések során összesen mintegy 2200 m²-rel nőtt az épület hasznos alapterülete - helyet biztosítva új tanteremeknek, konyhának, gazdasági irodának, vizes és egyéb kiegészítő helyiségeknek, valamint egy 542 m²-es küzdőterű, szinpaddal és emeleti lelátó-erkéllyel is ellátott tornacsarnoknak. A 13 évig tartó építési munkálatok tervezésében és kivitelezésében olyan sokan vettek részt, hogy nevüket nincs lehetőség mind megörökíteni. Kiemelendő azonban Szuromi Imre építész, aki a teljes beruházás vezető tervezője volt. A legnagyobb kivitelezési munkákat az ADEPTUS Zrt. és az Innoform Kft. végezte. Ez utóbbi vezetője, Szabó Zoltán, valamint Békefi György voltak az építkezések műszaki ellenőrei. A belsőépítészeti tervezéseket Vörösné Baracsi Erzsébet végezte.

A költségek összesen 840 millió forintot tettek ki, ebből 249,3 millió forint európai uniós támogatás volt. Egyházközségünk 12,5 millió forintot gyűjtött össze közvetlenül, ill. iskolaalapítványának bevételeiből. A gimnázium közel 200 millió forinttal járult hozzá az építkezésekhez, amit működési költségeiből takarított meg 11 év alatt. A Duna-melléki Református Egyházkerületől 106,5 millió forint, az Északpesti Református Egyházkerületétől pedig 2,8 millió forint támogatást kaptunk. A különböző állami támogatások összesen 73 millió forintot tettek ki, amiből 32,3 millió forint egyházkerületi, 32 millió forint pedig miniszterelnöki kijelölésű összeg volt. Méltányosságból 70,2 millió forintot forgalmi adót kaptunk vissza az építési költségekből, amely összeget visszaforgattuk az építkezésekre. Alapítványunk a személyi jövedelemadó 1 százalékanak felajánlása révén 30,5 millió forint építési forráshoz jutott. Külföldi gyülekezetektől ill. személyektől összesen 11,2 millió forint támogatást kaptunk. Köszönettel tartozunk mindenkinek, aki munkájával vagy anyagi áldozatával részt vett ebben a 14 éves erőfeszítésben. Hálaadással és Isten iránti dicséretmondással hagyjuk ezt az emléket az utókorra a Szentendrei Református Egyházközség nevében: **Sikolya Zsolt** **dr. P. Tóth Béla**
gondnok **lelkipásztor**

(Ezt az emlékeztetőt gimnáziumunk harang tornyában helyeztük el befalazott palackposta formájában.)

Deim Pál: Pünkösdi lángnyelvek

Istentiszteleti helyünket, ahol most vagyunk, Szuromi Imre építész-festőművész tervezte, aki az egész épületünk 12 éve folyó átépítését és a hozzáépített valamennyi új részt is tervezte, a tetőtér beépítéssel együtt. Őszinte hálával köszönjük meg hallatlanul igényes, a genius loci-t nem csak figyelembe vevő, de mesteri módon ki is teljesítő alkotását. Kápolnánk belsőépítészeti tervezése Vörösné Baracsi Erzsébet munkája, akinek az egész iskola belsőépítészeti tervezését is köszönjük, beleértve a tornacsarnokot is.

A kápolna visszhangossága miatt akusztikus borítás tervezésére is szükség volt, ami Arató Éva munkája. A kivitelezési munkákat az INNOFORM Kft. végezte Szabó Zoltán vezetésével és több alvállalkozó összefogásával. A műszaki ellenőri tevékenységet gyülekezetünk tagja, vitéz Kuntapolczai Czékus Miklós látta el ingyenes szolgálatként.

A teremnek a bejárattal szemközti része eredetileg zárt kőfal, kívülről pedig cserépfedés lett volna, legfölül egy parányi üveg háromzöggel. Amikor a régi tetőzetet lebontottuk, mert újat kellett építeni, akkor vettük észre, milyen páratlanul szép kilátás nyílik innen városunkra, a megkapóan szép szentendrei templom-tornyokra, sőt a távolban a főtí dombokon és környező pilisi hegyeken kívül el egészen az Országház és a budai vár kupolájáig, meg a Gellérthegyig. Elújságolva ezt az örömmel Deim Pálnak, akit akkor már felkértünk a felső parányi háromszögbe tervezendő színes üvegablak alkotására, az ő szokimondó válasza azonnal így hangzott: De hát bezárjátok ezt a látványt a cseréppel! Erre eldöntöttük, hogy nem fogjuk bezárni a cseréppel, és így kerül ide ez a sokkal nagyobb üvegablak, ennek legszebb helyére pedig kérésünkre Deim Pál Kossuth díjas festőművész Pünkösdi lángnyelvek c. alkotása, amit Százi Ildikó szentendrei üvegművész kivitelezett a tervező festőművész instrukciói szerint. Megköszönjük ezt a nagyszerű műalkotást, amely az égből érkező isteni Lélek, a megelevenítő mennyei tűz valóságára emlékeztet minket, valahányszor áhítatos szívvel leülünk majd itt a padokban. Emlékeztetőül, és az ólomüvegablak átadásának megszentelésére hangozzék fel közöttünk az Ap Csel. 2. részének 1-4. és 7-8 verse, amit Lovadi István segédlelkész, hittantanár olvas fel.

(Elhangzott a kápolna felszentelésén)

“...lángnyelvek jelentek meg előttük, amelyek széteszlottak és szálltak mindegyikükre. Mindnyájan megteltek Szentlélekkel.”

(Ap.Csel. 2, 3-4)

A tíz hónap alatt elkészült tornacsarnok belseje

Új díszudvarunk a toronnyal

A frissen öntött harang felkerül helyére

Akik segítettek

Polgármesteri ajándék átadása tornacsarnokunk színpadán

Szászfalvi László államtitkár köszönti kápolnánk felszentelését

Gondnoki beszámoló

Engedjék meg, hogy megszakítva ezt a szép és emelkedett programot néhány száraz adattal terheljem Önöket annak érzékeltetésére, hogy milyen hosszú és nagy munkát zárunk le ezzel az ünnepséggel.

Időben a munka mintegy 20 évet fog át. 1990-től kezdünk foglalkozni azzal, hogy egykor államosított polgári iskolánk és kollégiumunk helyett ismét oktatási intézményt működtessünk. 1995-ben kaptuk meg több sikertelen elképzelés és tárgyalás után egykori iskolai ingatlanunk helyett cserébe ezt az ingatlant, ahol most vagyunk. 1997-ben végeztünk el az első állagmegóvási munkákat az épületen. Ettől kezdve egészen a mai napig, vagyis 13 éven keresztül - mindig az aktuális szükséglethez és a rendelkezésre álló forrásokhoz igazodóan - szakadatlanul építkezünk.

Az évek számbavétele után lássuk most az elvégzett munkát négyzetméterekben. Az önkormányzattól átvett épület hasznos alapterülete 883 m² volt. Ezt minden részletében át kellett építenünk, statikailag meg kellett erősíteni. Ráhúztunk egy tetőtéri szintet, hozzáépítettünk egy konyhát, egy új tantermi szárnyat és egy tornatermet. Ezek hasznos alapterülete együtt mintegy 2200 m², vagyis az eredeti hasznos alapterületet három és félszeresére növeltük. És akkor nem is vettem még számba az ingatlan többi részének területét, ahol két szabadtéri sportpálya, futópálya, díszudvar és parkolóudvar épült.

Szólnék még a költségekről is. A gimnázium építkezéseire 13 év alatt nominálisan 840 millió Ft-ot fordítottunk, aminek mai értéke jóval meghaladja az 1 milliárd Ft-ot. Ebből közel 250 millió Ft volt az uniós forrás. A gimnázium rendkívül takarékos gazdálkodással fennállásának 11 éve alatt közel 200 millió Ft működési támogatásról mondott le az építkezések finanszírozásához. Egyházközségünk, gimnáziumi alapítványunk és a Református Egyház hozzávetőlegesen 100-100-100 millió Ft-tal járult hozzá az építkezésekhez. Állami forrásokból mintegy 73 millió Ft támogatást kaptunk, és külföldi adományokból is 11,2 milliós nagyságrendben tudunk az építkezésekre fordítani.

Végül hadd mondjak el két szokatlan, de jellemző számot is. Csak a tornaterem-építkezés dokumentumai - az uniós pályázattal, közbeszerzéssel együtt - kb. 6 méter hosszú polcot foglalnak el. A tornaterem ügyében a számítógépen 2700 e-mailt számoltam össze. Arra már nem vállalkoztam, hogy a 13 év építkezéseinek valamennyi dokumentumáról és minden közreműködő minden e-mailjeiről készítek statisztikát, de az előző számokból is fogalmat alkothatnak az elvégzett munka volumenéről.

Egyházközségünk nevében megköszönünk minden áldozatos adományt, pénzbelit és természetbenit, a sok-sok támogató segítséget és az imádságokat. A Szentendrei Református Egyházközség presbitériuma nevében pedig én is Isten áldását kérem erre az új istentiszteleti helyre.

Sikolya Zsolt
gondnok

(Elhangzott a kápolna felszentelésén)

Díszkút-avatás

Farkas Ádám Munkácsy díjas szobrászművész adott már egy műalkotást iskolánknak, az aulában álló vörös márvány oszlopburkolatot. Vannak azonban olyan nevezetes alkotásai is, mint a recski tábor emlékműve, vagy a párizsi UNESCO székház előcsarnokában lévő alkotása is, de számos nevezetes köztéri szobor fűződik nevéhez itthon és a világ több országában, így Franciaországban, Japánban és máshol is.

Nagy megtiszteltetés, hogy iskolánkat szeretetből egy második műalkotással is gazdagította, az itt látható "Univerzum" című gránit díszkúttal.

Plurasztikus és széteső világunkban, amit némelyek alkímista kifejezéssel egyenesen a "putrefactio", vagyis a szétrohadás korszakának tekintenek, hatalmas üzenete van az Egynek, amelyről az ókor jelesebb filozófusai, egy Parmenidész vagy egy Plotinosz éppen úgy tudnak, mint a Biblia lényegi üzenete. Ez az egyszerű vízben forgó gránit gömb arra emlékeztet minket, hogy a legnagyobb szám az Egy, és valóban, Jézus is azt mondja: "Márta, Márta, sokra igyekezel, pedig kevésre van szükség, valójában csak egyre." A díszkút oldalán Ezékiel könyvének 37. fejezetéből, a "csontok megelevenedésének" próféciájából való idézet olvasható az 1590-es Károli-fordítás szavaival: "Az négy szelek felől jöjj elő, te Lélek!" Ez a Szentlélekért való, kőbe vésett imádság méltó kerete lehet azoknak az elmékedéseknek, amiket diákok és tanárok, szülők és látogatók folytathatnak, amikor elgyönyörködnek ebben a felülmúlhatatlanul egyszerű és szép formában. Megköszönjük Farkas Ádám szobrászművész sok és nehéz munkáját, és azt a végtelen szeretetet, amellyel nem csak iskolánkat, de városunkat is gazdagította egy újabb, nagyszerű műalkotásával.

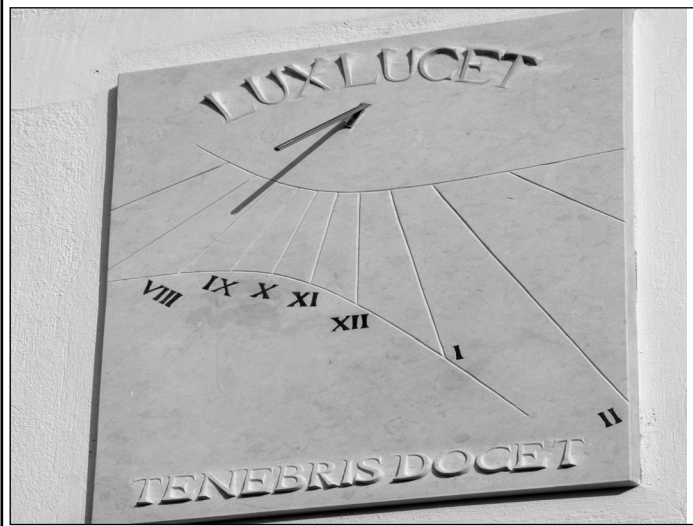
(Elhangzott a díszkút felavatásán)

Napóra avatásán

Életünk mindössze egy parányi részecske abban a hatalmas világfolyamatban, amit Teremtőnk elindított, ma is fenntart, és üdvünkre céljához kíván juttatni. Erre a nagy világfolyamatra emlékezteti az embert a napóra, de ennek a felirata még külön üzenettel is szolgál: "Lux lucet, tenebris docet" - vagyis "A fény megvilágosít, az árnyék tanít."

Most felavatásra kerülő napóránk grafikai elrendezését Szuromi Imre építész-festőművész készítette, műszaki paramétereit és árnyékvetőjének pontos tájolását gimnáziumunk fizika-tanára, Ferentzi Alpár határozta meg. Mindezt pedig kőbe véste Páljános Ervin szobrászművész. Felavatásakor hangozzanak el a Zoltárok könyve 104. fejezet 1-9., és 24-35. versei, melyeket ft. Csuka Tamás ny. tábori püspök, váci lelkész olvas fel.

**Bemutatjuk
Kecze Zoltán
mérnököt,
borosgazdát,
gyülekezetünk
tagját**

Gondolatok újbor ünnepén

- Mit jelent az új bor ünnepe a hívő boros gazdának?

- Az új bor számomra is az újjászületéssel és a megújulással kapcsolódik össze ahogyan a Biblia írja. János evangéliumában Jézus azt mondja, hogy én vagyok a szőlőtő, Atyám a szőlőműves, aki minden vesszőt lemetsz róla, amely nem hoz termést, de a termőt megtisztítja, hogy még bővebben teremjen.

- Ilyen gondolatok fordulnak meg a fejében, miközben gondozza a szőlőjét?

- Az évek során eljutottam oda, hogy egyre jobban érzem magam a szőlőben és a pincében, mert érzem, hogy ha önmagammal harmóniában vagyok, összhangban hitemben és áldozatvállalásomban, akkor ez átmegy a gyakorlatba, s a bor is harmonikussá válik. Többen kérdezték, minek köszönhető, hogy boraim egyre jobbak. Azt hiszem annak, hogy egyre jobban érzem magam. Ahogyan a nagy elődök és ismerőseim is mondják, ezek az érzések, az energiák belejutnak a borba, és élővé teszik. Bár a bor önmagában is, mint egyik legszentebb italunk, eleve kifejezi a megújulást. A szőlőtőkéből kihajt a növény, megtermi a gyümölcsét, s ezzel ott útja véget ér. Ám a borban megtörténik az újjászületés, a "feltámadás", s a bor új életutat kezd. Ahogyan egy földközeli állapotból eljut egy megszentelt itelig, ez annyira szép, annyira kerek! Ha ezt az ember át tudja élni, át tudja magát adni ennek, akkor megjelenik a borban a harmónia, a szépség, másképp könnyen lehet, hogy csak lőre lesz.

- Mindehhez persze az is kell, hogy jó időt adjon a Teremtő. Azt mondják, az ideik nem túl jó a borászoknak, kevesebb, bár jobb minőségű termés várható.

- Alázattal kell elfogadni, amit kapunk, s abból kihozni a lehető legjobbat. A 2009-es év nagyon jó volt, ezt a borok majd megmutatják. Az ideik attól izgalmas, hogy mivel a nagy hőség nem égette el a savakat, ritkaságszámba menő szép karakterek jelentek meg a szőlőben. Még nem lehet tudni, mi lesz, hiszen hosszú még az ősz. A vékonyabb héjú fajtákkal lehet még gond, én is izgulok folyamatosan, de aztán rájövök, hogy el kell fogadni, amit Teremtőnk elrendelt. Volt olyan szüretünk, amikor igen szép termés ígérkezett, de egy hét múlva, a szüret napjára már kezdetét vette a túlérés, a szemek kezdtek összeesni, a rothadás jelei is mutatkoztak. Kétségbeesve hívtam a hazai kézműves borászat jeles alakját, Kaló Imre barátomat, hogy mitévő legyek. Ő megnyugtatóan, hogy lehet még ebből jó bor, s hála Istennek, lett is.

- Ez a hozzáállás, hogy mer tanácsot kérni a tapasztaltabb borásztól, ami elég ritka öntelt világunkban, vajon mennyiben járult hozzá, hogy egyre jobbak lettek a borai?

- Nekem rendkívül sokat jelent, hogy a borral foglalkozva olyan barátokra teszek szert, akik ugyanezt megélték, amit én. A közös alap, a közös gyökér egy idő után összeköt minket itt, a földön vagy a földön is túl - nem tudom. A lényeg az, hogy igen szoros a kötelék az általam ismert borászok között, s én nem tapasztalok körükben szakmai féltékenységet, pedig nyilván mindenki próbál megélni a piacon. Nálam ez ugyan másodlagos vonalként indult, de egyre nagyobb szerepet kap életemben. Az elmúlt nyolc évben megtapasztaltam, hogy a tudás és a hit elindít egy folyamatot, de hosszú időnek kell eltelnie, mire abból érték teremődik, s ezt nem lehet sürgetni.

- Ahogyan körülnéztem Pismányban lévő otthonuk nappalijában, nem látom nyomát a borászatnak, hacsak nem soroljuk ide az ebédlőben, a tálalószekrényben a poharak igen gazdag választékát.

- Lejjebb kell mennünk egy szinttel, a szuterénbe, ahol az egykori műhely borász helyiséggé alakult, az az itthoni "szentély", ahol a hőmérsékletet is sikerül elfogadható szinten tartani, ahová már a gyerekek is szívesen lejárnak közösen címkét ragasztani. Közben megbeszéljük, miért is olyan jó a szőlő, amit már ők is nagyon szeretnek. Két kis fonott szék és asztalka van ott számukra, és persze ott található a gyerekek rajzai alapján készült címkéjű boraink.

- Gyermekük iránti szeretetből, netán üzleti fogásból kerültek rajzaik a címkékre, illetve adták nevüket az egyes borokhoz?

- Nem az üzleti megfontolás vezetett akkor sem, amikor borászkodni elkezdtem. 39 évesen szinte megvilágosodásként hatott rám városi barátom szőlővásárlásának híre. Kértem, hogy feltétlenül vigyen magával. S amikor a Balaton-felvidéken elém tárultak a virágzó szőlősorok háttérben a tóval, azonnal megértettem, miért vásárolta meg. Ámbár lehet, hogy őt csak a panoráma fogta meg, engem elemi erővel vonzott magához az a környezet, a hegy. Azóta folyamatos önképzés az életem, s a családom tagjai is részt vesznek ebben a közös misztériumban, aminek szőlészet és borászat a neve. Ez a kis rajz például egy vacsora közben született, s ahogyan ránéztünk Andival, a feleségemmel, egyetértettünk, hogy éppen egy boroscímkére való a kis virágokkal, amelyeknek arccsokát formált Zsófi. Zsombor fiam rajza pedig egyfajta gyermeki "energiaforrás". "Hogyha én volnék a Nap" - címet adtuk neki. Életöröm, életigenlés sugárzik belőle, amely megtalálható a borban is, s ahová eljuttatja az embert. Kaló Imre szavaival élve: egy mámoros állapotba. "A józanság legmagasabb foka a mámor" - vallotta Hamvas Béla. A bor és a kézműves borászat egy olyan szenzációs világot nyitott ki számunkra, amelyben minden kapcsolódási pont megtalálható. Ebből szeretne megmutatni legalább születeket az a borkurzus, amelyből idén az ötödik évet kezdjük itt, Szentendrén, s amely arra is lehetőséget kínál, hogy megmutassuk a bor kapcsolatát a művészetekkel, a vallással, a költéssel, rávilágíthassunk egészségmegőrző voltára. Ez annyira színes világ, hogy mindig talál benne az ember újat.

- Az egyre népszerűbb borkurzusok révén egyre többeket avathatnak be - a borászokkal történő személyes találkozások, beszélgetések révén - a kézműves borászat "titkaiba", s a kulturált borfogyasztás szépségeibe.

- Nagyon fontosnak érzem ezt, egyfajta küldetésévé vált számomra, ezért vállalom a szervezés terhét. A borász szakma mára nehéz helyzetbe került. 1875-ben még hatmillió hektoliter bort termelt Nagy-Magyarország, ez a mennyiség mára 7-8 százezer literre zsugorodott. Az embereknek vissza kell adni hitüket, fel kell nyitni szemüket, hiszen a Kárpát-medencében kiváló borok születnek. Nem kell Toszkánába vagy Provence-ba menni jó borért, itt, helyben nagyszerűek teremnek. S a mindennapi élet részévé kell tenni a kulturált borfogyasztást. Olyan élő anyagról van ugyanis szó, amely része hitünknek, része történelmünknek, érdemes tehát a hétköznapiaknak is részévé lennie. Ez az igazi kihívás!

- Hitét a szülői házból hozta-e?

- Kisújszálláson a szülői ház meleg szeretettel vett körül megadva az alapot, amelyre később építezhettem. A földhöz kötődést bizonyára onnan hoztam, hiszen bátyám most is ott él és gazdálkodik. Gyermekemmel nyáron végigjártuk a határt, ahol gyerekként kódorogtam, s láttam, őket is megérintette a föld harmóniája. Mindig irigykedve gondolok vissza az ottani jól működő közösségre, amelyet nem találtam meg többé sem Németországi munkám során, sem itt, Szentendrén, de a bor ezt az utat is megnyitotta számomra. Azóta rengeteg jó embert megismertem, s egyfajta közösség is formálódott, ahol az emberi kapcsolatokat nem emailben vagy facebookon keresztül, hanem szemtől szemben, borospohárral a kezünkben lehet művelni.